

3. Кучерявенко М. Податковий обов'язок: зміст, структура, засоби забезпечення. *Вісник академії правових наук*. Харків: Право, 2001. № 3(26). С. 122-134.

4. Онищук Н. Ю. Правове регулювання виконання податкового обов'язку: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2010. 20 с.

Філімонов В.О.,
здобувач вищої освіти
група ДР-942
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Навчальний керівник:
Ярошенко А.С.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПИТАННЯ ПРАВА КОЛЕКТИВНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ

При визначенні компетенції адміністративного суду, слід керуватися поняттям, наведеним у статті 4 КАС України, а саме, адміністративна справа - переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правове питання. При цьому, публічно-правовий спір - це суперечка, в якому: хоча б одна сторона здійснює публічно-владні управлінські функції, в тому числі на виконання делегованих повноважень, і суперечка виникла в зв'язку з виконанням або невиконанням такою стороною зазначених функцій. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень при реалізації ними управлінських функцій у сфері екологічних правовідносин вирішується з пунктами 1, 3 ч. 1 ст. 19 КАС України [1].

До публічно-правових суперечок, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів, належать, зокрема, екологічні питання фізичних чи юридичних осіб з органом місцевого самоврядування або органом виконавчої влади як суб'єктом владних повноважень, пов'язані з оскарженням його рішень, дій чи бездіяльності [2].

Однак, необхідність розуміння природи публічно-правових суперечок, в зв'язку з чим, проблеми з вибором юрисдикції змушують докладніше розглянути це питання.

Так, КСУ зазначив, що відповідно до ч. 1 ст. 143 Конституції України територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування вирішують, крім передбачених в Основному Законі, і інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції. Перелік таких питань визначено у Конституції України та Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997

№280 / 97 ВР. Зокрема, згідно з останнім до питань місцевого значення належить регулювання сільськими, селищними, міськими радами земельних відносин.

Отже, КСУ дійшов висновку, що «органи місцевого самоврядування при вирішенні питань місцевого значення, віднесених Конституцією і законами України до їх компетенції, є суб'єктами владних повноважень, які виконують функції, зокрема нормотворчу, координаційну, дозвільну, реєстраційну, розпорядчу». Тобто і в області земельних і природоохоронних правовідносин вони виступають не як рівноправні суб'єкти господарювання, а як суб'єкти владних повноважень [3].

Однак з набранням чинності КАС України проблемним стало визначення підвідомчості справ у спорах про відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища: справи розглядаються в порядку як господарського, так і адміністративного судочинства.

Згідно з рекомендаціями президії Вищого господарського суду України №04-5 / 120 від 27.06.2007 «Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам» (пункт 19) справи у спорах про відшкодування шкоди, заподіяної навколишньому середовищу, в тому числі за позовами спеціально уповноважених державних органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища, повинні розглядатися за правилами господарського судочинства [3].

Справою адміністративної юрисдикції є переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правове питання, що виникло між двома (кількома) конкретними суб'єктами стосовно їхніх прав та обов'язків у конкретних правових відносинах, в яких хоча б один суб'єкт законодавчо уповноважений владно керувати поведінкою іншого (інших) суб'єктів, а ці суб'єкти, відповідно, зобов'язані виконувати вимоги та приписи такого владного суб'єкта.

Тобто, в разі, якщо суб'єкт (у тому числі орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа) у суперечних правовідносинах не провадить зазначені владні управлінські функції щодо іншого суб'єкта, який є учасником суперечки, таке питання має встановлених нормами України ознак справи адміністративної юрисдикції і, відповідно, не повинен вирішуватись адміністративним судом. З вищенаведеного можна зробити висновок про те, що питання про розмежування юрисдикції при вирішенні екологічних суперечок визначається, в першу чергу, за своєю природою правовідносин учасників спору.

Список джерел:

1. Кодекс адміністративного судочинства України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#n9685> (дата звернення: 08.05.2021)
2. Котелевець А. В. Особливості правозастосовної практики судів у земельних спорах. – 2016. – №1. – С. 33 – 38 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvsu_2016_1_6 (дата звернення: 08.05.2021)

3. Про результати вивчення та узагальнення судової практики вирішення господарськими судами спорів, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0003600-09/conv> (дата звернення: 08.05.2021)

Шемет У. Р.,
здобувач вищої освіти
група ЮД-841
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ
Науковий керівник:
Киян В.Я.,
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

СОЦІАЛЬНІ ПІЛЬГИ: ІСТОТНІ ОЗНАКИ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

На кожному етапі розвитку України система соціального забезпечення ставала об'єктом поглибленого дослідження з огляду на необхідність її сучасного переосмислення, яке зумовлено трансформацією самих соціальних відносин. Аналіз ефективності національної моделі соціальної політики не можливо виокремити від з'ясування дієвості механізмів соціального захисту, в якому центральне місце посідає система соціального забезпечення.

Сьогодні звертає на себе увагу проблематика існування такого виду соціального забезпечення як соціальна пільга. Розгорнута в наукових колах дискусія стосується обговорення ідеології реформування системи надання пільг, яка передбачає відмову від правових пільг як способу диференціації правових статусів фізичних осіб загалом або поступовий відхід від надання пільг за професійним статусом та перехід до адресності (заміна іншим видом соціального забезпечення – адресною соціальною допомогою).

Оскільки здебільшого критика спрямована на неефективність та соціальну невинуватість існуючої системи соціальної пільги саме матеріального характеру, є доцільним додатково звернутися до класифікації соціальних пільг, визначення специфіки різновидів, а також з'ясування їхнього місця і ролі в механізмі правового регулювання.

Юридична своєрідність соціальної пільги визначається її правовими ознаками, за якими формулюється власне й поняття. Так, до сутнісних ознак соціальних пільг як окремого виду соціального забезпечення С.М. Синчук пропонує віднести: 1) мету (зменшення обсягу обов'язкових матеріальних витрат сім'ї як члена суспільства; соціальне сприяння фізичним особам з особливим правовим статусом допомоги суспільства у реалізації конституційних прав) та форму (грошова, безготівкова, послуга) надання соціальних пільг; 2) зміст